

מדינת ישראל נ"י אופיר שלום לב ארי - 18361-01-16

סע"ש 18361-01-16

לפני: כב' השופטת קרן כהן

המבקשים:
הנתבעים:
1. מדינת ישראל
2. תמר לשם ליפשיץ ברחי
3. נציבות שירות המדינה
ע"י ב"כ עו"ד גדי שילה

המשיב:
התובע:
אופיר שלום לב ארי
ע"י ב"כ עו"ד עמית בן גל

חקיקה שאווכרה:

חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965: סע' 13(9)

חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969: סע' 24(א)(ד1)

החלטה

1. לפניי בקשת המבקשים לסילוק על הסף של עילת התביעה העוסקת בהפרת חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק איסור לשון הרע) ולסילוק על הסף של התביעה נגד המבקשת.
- 2.

הבקשה לסילוק על הסף של עילת התביעה העוסקת בלשון הרע

2. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים מצאתי כי אין מקום להיעתר לבקשה לסילוק עילת התביעה על הסף אלא יש להורות למשיב לתקן את תביעתו, כפי שיפורט להלן.

2.1 תחילה אציין כי סעד המחיקה על הסף יינתן במשורה. ובלשונו של בית הדין הארצי¹:
 "סעד המחיקה על הסף הוא סעד קיצוני ובית הדין אינו נוהג בו אלא במקרים חריגים. בתי הדין לעבודה נוהגים בזהירות יתרה בבואם להכריע בבקשה לחוקק תביעה על הסף ומעדיפים להורות על בידור העניין לגופו, על פני סילוק התביעה על הסף... וכבר נפסק כי 'בית-דין זה אימץ את ההלכות במשפט הכללי שיצאו מבית-המשפט העליון לעניין מחיקה על הסף, על-פיהן יש לנהוג בזהירות ולבחון בקפדנות את העובדות והטענות המופיעות בתביעה, וכל אימת שניתן לתקן פגם בתביעה אין למחקה על הסף'... בהתאם, 'נטיית בתי הדין לעבודה הינה לנהוג בזהירות יתירה וכיד קמוצה בבואם להכריע בבקשה לסילוק התביעה על הסף'... זאת, מן הטעם ש'מחיקה על הסף אינה הדרך המועילה; אין היא מועילה מבחינה דיונית... ואין היא טובה ליחסי עבודה'; ו'על מגת שלא לשלול מבעל דין לממש את זכותו המשפטית'."

¹ ע"ע (ארצי) 408/07 מדינת ישראל – כהן, (13.2.2008).

כלומר, בהתאם לפסיקה יש להעדיף את תיקון הליקויים בכתב התביעה על פני מחיקתו על הסף.

2.2 סעיף 24(א)(ד1) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, קובע כדלקמן:
 "בתובענה של עובד או נציג ארגון עובדים נגד מעביד או נושא משרה אצלו, או של מעביד או נושא משרה אצלו נגד עובד או נציג ארגון עובדים, בקשר ליחסי עבודה, שעילתה עוולה אזרחית לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965. לעניין זה, 'נושא משרה' - מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, ממונה על העובד ופקיד האחראי מטעם התאגיד על תחום זכויות עובדים".

2.3 בעניין אסולין² קבע בית הדין הארצי בנוגע לתביעה לפי חוק איסור לשון הרע כך:
 "על התובע להוכיח לא רק את מרכיב 'לשון הרע' אלא גם את מרכיב ה'פרסום' ואת 'העובדות שמהן נגזרת אחריותו של כל אחד מהנתבעים'. אכן, המרכיב העיקרי והחשוב ביותר הוא מרכיב 'לשון הרע', ובנוגע אליו נקבע, כאמור, כי יש לפרט במפורש בכתב התביעה את המילים שנכתבו או שנאמרו. אולם, אין בכך כדי לפטור את התובע מליתן פירוט גם של שני המרכיבים האחרים. הדברים אמורים במיוחד לגבי מרכיב ה'פרסום' שכן 'יסוד הכרחי בעוולה ובעבירה של לשון הרע הוא שלשון הרע פורסמה... לשון הרע חייבת לשאת ביטוי חיצוני היוצא מהנתבע או מהנאשם' (שנהר, ע' 85) (ההדגשות במקור - ק.כ.).

באותו מקרה הגיע בית הדין הארצי למסקנה שהתובע לא פירט כראוי את כל המרכיבים של עילת "לשון הרע" אולם קבע שאין להורות על מחיקת התביעה אלא מן הראוי לאפשר לתובע לתקן את הליקויים באמצעות תיקון כתב התביעה.

2.4 בכתב התביעה שהגיש המשיב נטענו הטענות הבאות בנוגע לעילת לשון הרע:
 12. אולם, לתדהמת התובע, וללא כל הכנה או התראה מוקדמת, הודיעה לו הנתבעת מס' 2 בפגישה, בצורה לקונית וחד משמעית, כי 'שירותיו אינם נדרשים עוד וכי היא אינה מעוניינת להמשיך את העסקתו, ולכן הוא מפוטר לאלתר', ומבלי שניתנה לתובע אף זכות להגיב [ככל ובכלל היה מסוגל להגיב מרוב תדהמה!].
 13. כמתואר לעיל, בו במקום קראה תמו לשם לקצין הביטחון (הקב"ט) - אשר - בהתנהלות נפסדת ומעליבה - שלל מהתובע לאלתר - את כל סיסמאותיו, את תג הבנייה שלו, תיבת הדוא"ל של התובע נחסמה והוא התבקש לאסוף את חפציו ולהסתלק מהמקום - וזאת בנוכחות קהל רב, ובאופן המהווה לגופו אף פרסום לשון הרע על התובע - לשון הרע שפורסם במזיד במונה (ולא יכל להיות אחרת) לפגוע בתובע, במשלח ידו, מקצועו ובכבודו!
 14. כל ניסיונותיו של התובע ההמום להבין באותו מעמד מה, מדוע ולמה - עלו בתוהו, וברור היה שמדובר בהתנהלות מכוונת ופוגענית נועדה ככל הנראה להניא את התובע מלעמוד על זכויותיו, ולהפטר ממנו - כאילו היה סמרטוט בדלת! - לאחר יותר משנת עבודה בה נתן התובע את כל כולו להצלחת המשימות עליהן היה אמון.

² ע"ע(ארצי) 13-02-7192 ד.א.ס.מי גרופ בע"מ - אסולין, (16.9.2013).

גם סיבות שהועלו בדיעבד – מנותקות מכל קשר לוגי למציאות, וממילא אין בהן כל צידוק להתנהלות המחפירה כלפי התובע – על לא עוול בכפו!

.....
16. מפניות שהגיעו לתובע, לרבות מעובדים אחרים במשרד, עלה כי גם הם נדהמו למשמע הפיטורין אף כי לא הופתעו למשמע הדרך בה הדברים נעשו ועל ידי מי.

.....
32. זאת ועוד, התובע יטען כי, האופן בו פוטר (כלומר – הושלך) ממקום עבודתו בייש אותו וביזה אותו, בפני חבריו לעבודה ועובדים שעבדו תחתיו ו/או לצידו שאף הם נדהמו והובכו מהמעמד המביש – ועצם הפיטורין כפי שנעשו מהווים פרסום לשון הרע פוגעני בכוונת זדון, על התובע תוך פגיעה אנושה בשמו הטוב, מקצועו ומשלה ידו – לדבות אפשרויות השתכרותו.

ככל הנראה מחמת חריגות הדברים, הפיטורין והאופן בו נעשו מייד היכו גלים גם בתקשורת – אשר נדהמה לגלות את הדברים, ואלמלא הנתבעים פעלו כפי שפעלו בניגוד לכל דין – הרי שגם נזק זה היה נמנע.
התובע יטען כי הפרת חובה חקוקה מהווה עוולה בפני עצמה – ויש ליישם את הדין כאן, ובמשנה תוקף!

33. פגיעה זו מהווה לשון הרע ומאחר ופרסמה בפני שני בני אדם לפחות זולת התובע, הרי הם מהווים פרסום אסור (ההדגשות במקור – ק.כ.).

2.5 עיון בכתב התביעה מעלה כי חסרים בו פרטים מהותיים שיש בהם כדי לבסס את עוולת לשון הרע. בכתב התביעה פורט המעשה המהווה לטענת המשיב "לשון הרע" (ליווי המשיב על ידי קצין הביטחון למקום העבודה, חסימת סיסמאותיו, בקשתו שהתובע לאסוף את הפציו ויעזוב באופן מיידלי), מקום ביצוע המעשה והמועד שבו בוצע (29.11.2015), אולם לא פורט מי מעובדי המשיבה ראה את המעשה. כלומר, לא פורט יסוד העילה הנוגע ל"פרסום".

2.6 בנסיבות אלה, מצאתי שלא פורטו כל המרכיבים הנדרשים לביסוס עילת תביעה בגין עוולת לשון הרע.

2.7 לעניין טענת המבקשים ולפיה מעשה הפיטורים אינו יכול להקים עילת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, אציין כי טענת המשיב היא שהאופן שבו בוצעו הפיטורים מקים עילה תביעה לפי החוק ולא מעשה הפיטורים עצמו. לפיכך, לא מצאתי ממש בטענת המבקשים ולפיה התביעה הוגשה בניגוד להוראת סעיף 13(9) לחוק איסור לשון הרע.

3. כאמור, על אף שכתב התביעה חסר את הפירוט הנדרש לצורך ביסוס עוולת לשון הרע אין מקום לסלק את התביעה על הסף ויש ליתן למשיב את ההזדמנות לתקן את תביעתו ולפרט את מלוא הפרטים הנדרשים לצורך הוכחת עילת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע.

התביעה האישית נגד המבקשת 2

4. כאמור, בהתאם לסעיף 24(א)(ד1) לחוק בית הדין לעבודה יש לבית הדין סמכות לדון בתביעה נגד המבקשת 2 בעילה של הפרת חוק לשון הרע, בהיותה נושאת משרה במבקשת.

5. המשיב טען בכתב התביעה שהמבקשת 2 ביצעה את מעשה הפיטורים, באופן שבו בוצע, מתוך כוונה לפגוע בשמו הטוב. אמנם מצאתי כי עילת התביעה להפרת חוק איסור לשון הרע לא פורטה כנדרש, ולכן לכאורה יש למחוק את התביעה נגד הנתבעת 2 על הסף, אולם משניתנה למשיב הזדמנות לתקן את כתב התביעה בעילה זו, לא ניתן בשלב זה להורות על מחיקת התביעה נגדה.
6. יצוין כי לא נעלם מעיני שבתגובה טען המשיב שלבית הדין סמכות לדון בתביעה נגד המבקשת 2 בעילות של "גרם הפרת חוזה" ו"הפרת חובה חקוקה", אלא שטענות אלה אינן רלוונטיות לענייננו. שכן, המשיב לא תבע את המבקשת 2 בעילות תביעה אלה. עילת התביעה היחידה נגד המבקשת 2 היא הפרת חוק איסור לשון הרע. בכתב התביעה אין עילת תביעה מפורשת של "גרם הפרת חוזה" נגד המבקשת 2 או של "הפרת חובה חקוקה". בנסיבות אלה, דין טענות המשיב בעניין זה – להידחות.

סוף דבר

7. הבקשה מתקבלת בחלקה.
- המשיב יישא בהוצאות המשיבה בסכום של 2,000 ₪. הסכום ישולם בתוך 30 יום ממועד קבלת ההחלטה, שכן לא כן יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום בפועל.
8. המשיב יגיש כתב תביעה מתוקן שבו יפרט את כל הפרטים הנדרשים לצורך ביטוס עילת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, וזאת עד ליום 13.9.2016.
9. לא יוגש כתב תביעה מתוקן עד למועד האמור – תימחק עילת התביעה הנוגעת להפרת חוק איסור לשון הרע וכן התביעה נגד המבקשת 2.
10. כתב הגנה מתוקן יוגש עד ליום 31.10.2016.
11. הצדדים יסיימו את ההליכים המקדמיים עד ליום 30.11.2016.
12. בקשות מקדמיות, ככל שיהיה בהן צורך, ניתן להגיש עד ליום 15.12.2016.
- ככל שלא תוגשנה בקשות מקדמיות, יודיעו הצדדים עד למועד האמור (15.12.2016) מהו מספר העדים שבכוונתם להעיד בדיון ההוכחות שייקבע בהליך.
13. התיק יובא לעיוני ביום 15.9.2016, 3.11.2016 ו-16.12.2016. ניתנה היום, כ"ב אב תשע"ו, (26 אוגוסט 2016), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

קרן כהן 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן